

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200494
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2019:6319200494.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom PhDr. JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa A. H., narodená X. I. XXXX a o maloleté dieťa D. H., narodený X. E. XXXX, obaja bytom ako matka, v konaní zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti I. H., narodenéj X. E. XXXX, bytom E., C. rad XXX/XX a Q. H., narodeného XX. D. XXXX, bytom E., H. XXX/XX, o návrhu matky na zmenu výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/100/2015-67 zo dňa 08.12.2015 vo výroku II. tak, že otec je povinný s účinnosťou od 01.03.2019 prispievať na výživu maloletej A., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100 (jednoto) Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky maloletej, a to vždy do 15-teho dňa každého kalendárneho mesiaca dopredu.

II. Dlh na výživnom za obdobie od 01.03.2019 do 03.06.2019 vo výške 300 Eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 5 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku

III. Súd konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloletého D. H., nar. XX.XX.XXXX za s t a v u j e .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej A. a maloletého D. návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 4. marca 2019 žiadala, aby súd upravil vyživovaciu povinnosť otca maloletých a výživné zvýšil na sumu 100 Eur mesačne na každé dieťa zvlášť. Posledná úprava vyživovacej povinnosti bola v roku 2015 a odvtedy sa pomery na strane maloletých výrazne zmenili a súčasné výživné nestačí na pokrytie potrieb maloletých.

2. Otec maloletých, ktorému bol opis návrhu doručený dňa 15. marca 2019 sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení navrhol vyhovieť návrhu matky, nakoľko zvýšenie výživného je v záujme maloletých.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 3. júna 2019, vec prejednal v prítomnosti matky maloletých a kolízneho opatrovníka. Vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletých, (otec maloletých si predvolanie na pojednávanie neprevzal v odbernej lehote) a oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v súdnom spise a vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

5. Matka na pojednávaní uviedla, že na návrhu čo sa týka maloletého D. netrvá, tento návrh berie v plnom rozsahu späť. Žiada len zvýšiť výživné na maloletú A. počnúc dňom 1. marca 2019 na sumu 100 Eur mesačne. Matka je zamestnaná na HPP s netto mesačným príjmom 470 Eur a poberá prídavky na deti vo výške 48,68 Eur mesačne. Býva v rodinnom dome so svojimi rodičmi a oboma maloletými deťmi a priateľom. Za bývanie a služby spojené s bývaním platí sumu 137,82 Eur mesačne. Maloletá A. navštevuje 2. ročník SOŠ v Banskej Bystrici. Matka za internát platila sumu 25 Eur mesačne, ale maloletá už býva v nájme kde sa platí mesačne suma 75 Eur. Strava v škole je asi 40 Eur mesačne. Cestovné do školy má maloletá zadarmo, platí si len MHD. Maloletá každý víkend chodí k matke kde náklady na jej stravu sú 50 Eur mesačne. Náklady na ošatenie a hygienu maloletej vyčíslila na sumu 20 Eur mesačne. Matka maloletej platí paušál na mobil vo výške 40 Eur mesačne. Maloletá je poistená pričom matka mesačne platí poisťku vo výške 10 Eur. Maloletej dáva matka vreckové vo výške 100 Eur mesačne. Iné výdavky na maloletú matka nemá. Otec maloletej od 1. marca 2019 do dňa pojednávania neuhradil žiadnu sumu výživného.

6. Podľa § 29 CMP, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

7. Vzhľadom k tomu, že matka zobrala svoj návrh v časti zvýšenia výživného pre maloletého D. späť, súd konanie o návrhu matky s poukazom na citované zákonné ustanovenie zastavil. Súd nezistil dôvody, pre ktoré by bolo potrebné v konaní o zvýšení výživného pre maloletého D. pokračovať z úradnej povinnosti.

8. Súd teda ďalej konal len o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloletú A..

9. Otec maloletých bol v celom konaní pasívny - nevyjadril sa ani písomne ani ústne, pričom návrh matky mu bol doručený.

10. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť podľa schopností a možností otca a podľa potrieb maloletej.

11. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/100/2015-67 zo dňa 8. decembra 2015, právoplatným dňom 22. decembra 2015, súd otcovi určil vyživovaciu povinnosť vo výške 50 Eur mesačne.

12. Matka maloletej je zamestnaná s netto príjmom vo výške 470 Eur mesačne a poberá prídavky na deti vo výške 48,68 Eur mesačne.

13. Otec maloletej je SZČO z príjmami z podnikania vo výške 9.500 Eur ročne a výdavkami vo výške 5.700 Eur ročne.

14. Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

20. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

25. Podľa § 217 ods. 2 CSP ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

26. Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

27. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

28. Podľa 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

29. Matka maloletej svojím návrhom vo veci samej uplatnila nárok na zvýšenie výživného na maloletú. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o vyživovacej povinnosti a výške výživného opakovane rozhodnúť je zmena pomerov, ktorá môže nastať u povinnej osoby, ktorou je v danom prípade otec maloletej, prípadne na strane osoby oprávnenej, ktorou je maloleté dieťa. Musí ísť o takú zmenu pomerov, ktorá sa v pomeroch účastníkov prejaví závažnejším spôsobom v porovnaní s ich pomermi v

čase poslednej úpravy výživného. Zmena pomerov môže vyvolať potrebu zvýšiť výživné, pokiaľ sa zvýšia odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, resp. dôjde k pozitívnej zmene na strane schopností, možností a majetkových pomerov povinnej osoby. Na strane povinnej osoby môže dôjsť aj k takej negatívnej zmene pomerov, na základe ktorej by doposiaľ určená výška výživného bola neprimeraná možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na strane povinnej osoby a platenie doposiaľ určeného výživného by nebolo objektívne možné, resp. na strane povinnej osoby (v danom prípade otca) by prinášalo neprimerané majetkové riziká.

30. Súd v danej konkrétnej veci nesporne konštatuje zmenu pomerov, ktorá nastala na strane maloletej tým, že je od posledného rozhodovania súdu o 42 mesiacov staršia a stala sa žiakom strednej školy mimo miesta svojho trvalého bydliska. Zo zmeny pomerov vyplývajú vyššie náklady, ktoré matka maloletej mesačne má, a ktoré súvisia predovšetkým so zabezpečovaním starostlivosti o maloletú, so zabezpečovaním jej výživy, jej zdravotných lekárskych predpísaných potrieb a tiež so zabezpečovaním školských a mimoškolských aktivít. Uvedená zmena pomerov sama o sebe odôvodňuje zvýšenie výživného, výživné v doposiaľ určenej výške nepostačuje.

31. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy bola výška výživného upravená rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P 100/2015-67 zo dňa 8. decembra 2015, právoplatným dňom 22. decembra 2015, odkedy ubehla doba viac ako tri roky, za ktorú došlo k zmene pomerov aj na strane rodičov, ale k zmene pomerov došlo najmä na strane maloletej. V čase poslednej úpravy matka bola nezamestnaná, poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 220 Eur mesačne. Matke nepridala žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť. V čase poslednej úpravy otec bol nezamestnaný, na dohodu si zarobil okolo 150 Eur mesačne. Nepridala mu žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť. Najvýraznejšia zmena pomerov však nastala na strane maloletého dieťaťa, ktorá v čase poslednej úpravy výživného mala vek 14 rokov, navštevovala 8. triedu ZŠ, toho času navštevuje strednú školu v Banskej Bystrici, v dôsledku čoho vzrástli aj jej potreby a výdavky s nimi spojené.

32. Vzhľadom na takto preukázanú zmenu pomerov súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Je nesporné, že úmerne s vekom dieťaťa sa matke zvyšujú výdavky spojené s výchovou, výživou, ošatením, obúťím, krytím školských, športových, kultúrnych potrieb dieťaťa. Súd preto zvýšil výživné na maloletú A. zo sumy 50 Eur na sumu 100 Eur mesačne, ktoré súd považoval za primerané veku, odôvodneným potrebám, záujmom dieťaťa, ako aj možnostiam, schopnostiam otca. Súd akceptoval výdavky matky na maloletú mesačne: náklady na bývanie 35 Eur (ako štvrtina sumy 137,82 Eur, pretože na tejto sume sa podieľajú štyri osoby, matka, jej priateľ, brat maloletej a maloletá), poplatok za internát 25 Eur (súd neakceptoval výdavok za prenájom bytu vo výške 75 Eur, nakoľko pokiaľ mala maloletá možnosť bývať na internáte kde je bývanie lacnejšie tak nie je dôvod zaťažovať rodičov výrazne vyššími nákladmi za bývanie), strava v škole 40 Eur, strava v domácnosti 50 Eur, ošatenie a hygiena 20 Eur, náklady na mobil 40 Eur, poisťka maloletej 10 Eur, čo je celkovo mesačne výdavky matky na maloletú vo výške 220 Eur. Súd má zato, že takto stanovené náklady sú primerané veku maloletej, regiónu v ktorom maloletá žije, ale aj primerané rozvoju jej osobnosti. Od tejto sumy súd odpočítal sumu štátneho príspevku na maloletú vo výške 24,34 Eur a teda takto sú výdavky na maloletú vo výške 195 Eur. Súd v zmysle § 62 ods. 2 veta druhá zákona o rodine stanovil výživné v celkovej sume 100 Eur mesačne, ako 1 nákladov matky na maloletú. Súd vychádzal pri určení takejto výšky z reálnych nákladov matky na maloletú, ale aj z právneho názoru nadriadeného súdu v obdobnej veci sp.zn. 15CoP 25/2017, kde nadriadený súd konštatoval, že pokiaľ otec dieťaťa nenamieta požadovanú výšku výživného, nevyjadruje sa k nemu, nemožno na základe takejto konania otca dospieť k záveru, že nemožno určiť požadované výživné primerané potrebám maloletého dieťaťa. Pasivita otca nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa, ktorého záujmy sú pre rozhodovanie súdu prvoradé. Súd má za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko. Dieťa má pritom v zmysle Zákona o rodine právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Súd je zároveň toho názoru, že nová výška výživného bude v súlade s odôvodnenými potrebami maloletej. Súd zároveň prihliadol na nárast životných nákladov otca (§ 78 ods. 3 Zák. o rodine). Súd má zato, že vyššie výživné by vzhľadom na súčasné príjmy a životnú úroveň otca, nebolo v jeho schopnostiach a možnostiach, ale takto stanovené výživné najmä pokrýva všetky odôvodnené potreby maloletej.

33. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 8P 100/2015-67 zo dňa 8. decembra 2015, právoplatným dňom 22. decembra 2015, vo výroku II. odsek 2. o výživnom na maloletú A. H..

34. Súd dlh otca na výživnom pre maloletú A. za obdobie od 01. marca 2019 do 3. júna 2019 ustálil na výške 300 Eur s tým, že povolil otcovi, aby tento dlh na výživnom zaplatil do piatich mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, nakoľko sa v súčasnej dobe jedná o takú sumu, ktorej rýchle splatenie by mohlo otcovi robiť výrazné problémy. Za mesiace marec až máj 2019 otec mal uhradiť každý mesiac výživné vo výške 3 x 100 Eur, pričom neuhradil žiadnu sumu výživného a teda dlh za tieto mesiace je 3 x 100, čo je celkovo dlh 300 Eur.

35. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Vzhľadom na skutočnosť, že návrh na náhradu trov konania nebol účastníkmi podaný, súd podľa § 262 ods. 1 CSP o trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Brezno.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný nesplní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.